

Statsrådets redogörelse: Finlands utvecklingspolitik

4.2.2016

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET

Innehållsförteckning

1. Utvecklingspolitiken är en viktig del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik	4
2. Situationen i utvecklingsländerna: snabba framsteg och stora problem	5
3. Nya globala mål för hållbar utveckling: Agenda 2030	6
4. Finlands huvudmål.....	8
4.1 Grundläggande utgångspunkter och hållbara värderingar i Finlands utvecklingspolitik	8
4.2 Prioritetsområden som styr arbetet	10
I Kvinnors och flickors ställning och rättigheter har stärkts	10
II Utvecklingsländernas egen ekonomi har ökat arbetstillfällena, näringsgrenarna och välfärden	11
III Demokratin och samhällets funktionsförmåga har stärkts	12
IV Matsäkerheten samt tillgången till vatten och energi har förbättrats och naturresurserna används mer hållbart.....	12
5. Flyktingkapets och den ökade migrationens inverkan på utvecklingspolitiken.....	13
6. Humanitärt bistånd till nödställda	15
7. Finlands utvecklingspolitiska påverkan stärks.....	16
8. Finland stärker de internationella aktörernas arbete	16
9. Finlands samarbete med partnerländerna ger resultat	19
10. Resultatrikt samarbete med finländska partner	22
10.1 Samarbete med den privata sektorn förstärker utvecklingseffekterna.....	22
10.2 Det starka partnerskapet med civilsamhället fortsätter	24
10.3 Andra centrala aktörer	25
10.4 Nya starkare partnerskap	25
11. Tillvägagångssätten förnyas.....	26
12. Genomförandet och uppföljning av redogörelsen	27

1. Utvecklingspolitiken är en viktig del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik

Utvecklingspolitiken är viktig både för dem som Finland stöder och för Finland själv. Vi lever i en tid då möjligheterna för folk och länder att uppnå välfärd och framgång är enastående. Samtidigt knyts ländernas framtidsutsikter mer tätt samman än vad vi kanske någonsin tidigare har upplevt. Också många risker och problem är gemensamma.

Trygga levnadsvillkor, mänskliga rättigheter och möjlighet för människor att påverka sina egna angelägenheter, tillräcklig utkomst och en bra levnadsmiljö i utvecklingsländerna är viktiga mål i sig själva. När de förverkligas stärker de också den internationella säkerheten, ekonomin och miljön.

Människor som mår bra i sina hemländer behöver inte i stora skaror söka trygghet eller utkomst i utlandet. Utveckling stärker säkerheten: många konflikter kan undvikas och det finns mindre risk för att extremist rörelser och terrorism får fotfäste. Utvecklingsländerna vill inte i det oändliga vara beroende av utländsk hjälp, utan de vill klara sig på sina egna inkomster. Därför måste utvecklingspolitiken vara effektiv och även inom andra politikområden måste man påverka i samma riktning – genom att stödja en hållbar tillväxt i utvecklingsländernas ekonomier och att de integreras i den internationella ekonomin. En ökning av den ekonomiska tillväxten i befolkningsrika utvecklingsländer stärker med tiden den globala ekonomin, vilken för sin del också stärker ekonomin och välfärden i Finland. Finlands kunnande och många styrkor intresserar utvecklingsländerna. Utvecklingspolitik är också ett bra sätt att skapa grund för ett mångsidigt samarbete inom olika sektorer.

Det utvecklingssamarbete som Finland har genomfört under de senaste åren och resultatet av det har utvärderats grundligt. Arbetet anses vara högklassigt och resultatrikt – trots att verksamheten sker under svåra förhållanden, arbetet inte alltid är lätt och det också uppstår problem.

Finländarna har all anledning att vara stolta över att Finland trots sitt ekonomiska läge kan och vill hjälpa människor som är i stort behov av hjälp. Också Finland har under de svåra åren i sin historia fått hjälp av många slag.

Finland är ett modernt, utvecklat och välutbildat samhälle som bär internationellt ansvar för den gemensamma framtiden. Genom att delta i att lösa internationella problem förstärker Finland samtidigt sin utrikespolitiska och ekonomiska ställning och sina möjligheter att påverka internationellt. Detta har betydelse för Finlands egen framtid. Utvecklingspolitiken är en viktig del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik.

2. Situationen i utvecklingsländerna: snabba framsteg och stora problem

Det stöd som Finland och övriga biståndsgivare gett utvecklingsländerna har bidragit till att viktiga resultat har kunnat uppnås. FN:s bedömningar visar att den globala utvecklingen har gått framåt och utvecklingsländerna på många sätt har lyckats förbättra sina levnadsförhållanden. Andelen av världens befolkning som lever i extrem fattigdom har halverats sedan 1990. För första gången är den under tio procent, trots att antalet fattiga fortfarande är alldeles för stort. En majoritet av flickorna och pojkarna får gå i skola. Dödsfallen bland nyblivna mammor och barn under fem år har minskat betydligt. Antalet människor som lever utan vattenförsörjning har halverats. I största delen av utvecklingsländerna har den ekonomiska basen stärkts, utvecklingsbiståndets andel av inkomsterna har sjunkit och länderna får finansiering till stöd för sin utveckling också på andra sätt. Den privata sektorns roll som drivkraft för hushållens och skapare av arbetstillfällen har vuxit. Teknologin stärker hushållen i utvecklingsländerna och ökar människornas möjligheter att få och använda kunskap. Samhällena utvecklas i en bättre riktning.

En del av utvecklingsländerna är dock fortfarande i en mycket svår situation. Vissa länder har på grund av konflikter, terrorism och brottslighet blivit efter andra. Extrem fattigdom och ojämlikhet är fortsättningsvis mycket stora problem i många länder och den kraftiga befolkningstillväxten kan försvåra situationen inom många områden. Följderna av naturkatastrofer och klimatförändringen bromsar utvecklingen. Möjligheterna för människor, i synnerhet kvinnor och unga eller personer i en utsatt situation, att påverka sitt eget liv kan vara begränsade på grund av diskriminering, attityder eller kunskapsbrist. Statsstrukturerna kan vara svaga och korrumperade. Den ekonomiska basen kan saknas och staten har inte, när skatteintäkter saknas, förmåga att erbjuda de tjänster och tillgodose de rättigheter som behövs. Många länder gör sig fortsättningsvis skyldiga till brott mot de mänskliga rättigheterna.

Många problem sträcker sig över statsgränserna. Följderna och riskerna kan sträcka sig långt, också till Finland. I sådana situationer förutsätts det i allmänhet internationella åtgärder för att finna lösningar. Exempel på sådana problem är väpnade anfall över gränserna, extremistgrupper som växer sig starkare, okontrollerad migration, människosmuggling och människohandel, epidemier och olaglig handel med naturresurser. Alla länders framtid hotas av att naturens bärkraft överskrids, i synnerhet klimatförändringen och de våldsamma väderfenomen som den för med sig, de minskade vatten- och skogstillgångar samt problem med tillgång på mat, vatten och energi.

Mest internationellt stöd behöver de länder som är minst utvecklade, bräckligast och som lider av konflikter eller miljö- eller naturkatastrofer. Stöd kan behövas för att bygga helt vanliga grundstrukturer i samhället och för att befästa demokratin och rättsstaten, trygga de mänskliga rättigheterna samt för att skapa grundläggande förutsättningar för ekonomin. En del av dessa länder behöver utöver utvecklingsarbetet också annat stöd, till exempel fredsmedling eller fredsbevarande verksamhet.

Också i många av de mer stabila, men minst utvecklade, länderna är betydelsen av utvecklingsarbetet fortsättningsvis stor och tiotals procent av utgifterna täcks med utvecklingsfinansiering. I många av dessa länder har den ekonomiska utvecklingen under de senaste åren varit snabb, men på grund av den låga utgångsnivån kan de behöva betydande bistånd under någon tid

framöver. I vissa länder har nya naturresurser påträffats och genom utnyttjande av dem kan man skapa hållbar ekonomisk tillväxt och välbefinnande för hela landet.

Biståndsberoendet i utvecklingsländer med ökande välfärd är litet. I dessa länder behövs i synnerhet en ansvarstagande privat sektor och hållbara investeringar för att skapa nya arbetstillfällen och skatteintäkter, med vilka länderna kan finansiera sina utgifter själva. Det behövs också åtgärder för att avskaffa ojämlikheten i samhällena så att alla medborgare kan ta del av utvecklingen. Det behövs en ansvarstagande förvaltning med bättre funktionsförmåga och ett civilt samhälle som kan fästa uppmärksamheten vid missförhållanden och stärka fundamentet för demokratin.

3. Nya globala mål för hållbar utveckling: Agenda 2030

Millenniemalet som godkändes inom FN år 2000 bidrog till utvecklingen genom att dra upp riktlinjer och ställa upp klara målsättningar. För utvecklingsländerna var millenniemalet ett bra redskap för att effektivisera utvecklingssträvandena och för att visa på att utveckling har skett. Fattigdomen minskade, jämställdheten mellan könen ökade och hälsan och möjligheterna att gå i skola förbättrades.

Nu har FN:s medlemsstater kommit överens om mål också för de kommande femton åren. Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling sträcker sig till år 2030 och är en ännu mer omfattande och ambitiös helhet än tidigare. Målet är en hållbar utveckling för människor, miljö och ekonomi och fredliga samhällen överallt i världen. Mottot är att ingen ska lämnas efter i utvecklingen. Agenda 2030 förväntas snabba upp utvecklingsländernas egna utvecklingssträvanden på samma sätt som millenniemalet: den stakar ut utvecklingsländernas planering och styrningen av politiken. De utvecklade länderna förbinder sig för sin del att genom samarbete och utvecklingsfinansiering stödja de fattigare länderna att uppnå målen.

Målsättningarna i Agenda 2030 gäller samtliga stater: de har alla förbundit sig till att främja utvecklingen på ett hållbart sätt och att utarbeta sina egna nationella handlingsplaner för att uppnå målen. Hela samhället kan främja detta – förutom staten också medborgarna och civilt samhälle, företagen, kommunerna och alla andra aktörer. Varje FN-stat framsteg utvärderas regelbundet fram till 2030. Avsikten är att utveckla de internationella strukturerna och spelreglerna så att de stöder de avtalade målen.

Också Finland anpassar sin egen politik till Agenda 2030. Utifrån detta ska också Finlands utvecklingspolitik justeras så att den stöder utvecklingsländernas förmåga att uppnå målen för hållbar utveckling.

Det finns 17 mål som indelas i underliggande mål. Målen stöder varandra. Det första målet är att utrota alla former av fattigdom överallt.

Målen för hållbar utveckling

1. Utrota all form av fattigdom överallt
2. Utrota hunger, säkerställa matsäkerhet och förbättrad nutrition och främja hållbart jordbruk
3. Garantera ett hälsosamt liv och uppmuntra välmående för alla åldrar
4. Garantera en inkluderande, rättvis utbildning av god kvalitet och uppmuntra möjligheter till livslångt lärande för alla
5. Uppnå jämställdhet och förstärka alla kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter
6. Säkerställa tillgång till och ett hållbart användande av rent vatten samt sanitet för alla
7. Säkerställa tillgång till prisvärd, pålitlig, hållbar och modern energi för alla
8. Främja hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning och människovärdigt arbete för alla
9. Bygga en hållbar infrastruktur samt främja inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation
10. Minska ojämlikheter inom och mellan länder
11. Göra städer och samhällen inkluderande, säkra och hållbara
12. Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster
13. Utan dröjsmål agera för att bekämpa klimatförändringen och dess effekter
14. Skydda haven och marina resurser samt främja en hållbar användning av dem
15. Skydda och återställa ekosystem på land, uppmuntra en hållbar användning av dem och stoppa och vända markförstörelsen och hejda förlusten av den biologiska mångfalden
16. Främja fredliga samhällen, garantera tillgång till rättssystem för alla och bygga effektiva, ansvariga och inkluderande institutioner på alla nivåer
17. Stärka verkställandet av hållbar utveckling och det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

Som ett led i agendan för hållbar utveckling har man också kommit överens om utvecklingsfinansieringen. Huvudansvaret för utvecklingen och dess finansiering bärs fortfarande av varje enskild stat. Endast på det sättet är det möjligt att nå hållbara resultat. Det behövs nationella offentliga resurser, privat finansiering i hemlandet och utomlands samt utvecklingsfinansiering. Genomförandet stöds också på många andra sätt, till exempel genom val av politik, innovationer eller genom att stödja en förstärkning av funktionsförmågan.

Av penningströmmarna till utvecklingsländerna utgör utvecklingsfinansieringen numera endast en del. Utländska investeringar uppgår redan till över 40 procent av utvecklingsländernas intäkter. Investeringarna i de fattigaste länderna har också ökat avsevärt. År 2014 var de utländska investeringarna cirka 680 miljarder US-dollar, dvs. cirka fem gånger mer än utvecklingsfinansieringen, som var cirka 135 miljarder dollar. Penningförsändelserna till utvecklingsländerna från dem som flyttat utomlands var över 426 miljarder dollar. På samma sätt var utvecklingsländernas intäkter från den internationella handeln ansevärt högre.

Skillnaderna mellan länderna är dock stora. Mindre penningströmmar går till de fattigaste utvecklingsländerna, men av all den finansiering som de tar emot är cirka 70 procent biståndspengar. De fattiga länderna klarar av att samla in endast cirka 10–15 procent av sin bruttonationalinkomst genom skatter och avgifter. De förlorar också betydande belopp potentiella inkomster på grund av illegala finansiella flöden.

Olika finansieringsformer fyller olika funktioner. Tillväxt i utvecklingsländernas ekonomi och utveckling av skattebasen behövs, men det räcker inte alltid för att alla ska få ta del av utvecklingen. Genom att rikta utvecklingsfinansieringen på ett strategiskt sätt är det möjligt att få till stånd utveckling och påskynda den inom områden där den privata finansieringen inte löser problemen eller där de nationella tillgångarna inte räcker till. Genom utvecklingsfinansiering kan man inverka på sådana centrala problempunkter genom vilka det är möjligt att trygga landets utveckling på lång sikt. Det är också önskvärt att utvecklingsfinansieringen möjliggör en ökning av den privata finansieringen. Finansieringsbehoven kan variera från land till land.

4. Finlands huvudmål

4.1 Grundläggande utgångspunkter och hållbara värderingar i Finlands utvecklingspolitik

Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete styrs av agendan för hållbar utveckling, Agenda 2030, som antogs gemensamt inom FN. Utgående från agendan satsar man inom utvecklingspolitiken i synnerhet på de prioritetsområden som valts ut i regeringsprogrammet. De är stärkande av flickors och kvinnors ställning och rättigheter; utveckling av utvecklingsländernas ekonomier för att öka arbetstillfällena, näringsgrenarna och välfärden; stärkande av demokratin och samhällets funktionsförmåga samt tryggad tillgång på mat, vatten och energi samt hållbara naturresurser. I sin utvecklingspolitik agerar Finland konsekvent så att de olika politikmålen i regeringsprogrammet stödjer uppnåendet av en hållbar utveckling.

Vid planeringen och genomförandet av all verksamhet beaktas Finlands värderingar och principer samt Finlands internationella förpliktelser, oberoende av inom vilket område, var och av vem utvecklingspolitiken eller utvecklingssamarbetet bedrivs. De fastställer de långsiktiga riktlinjerna för verksamheten som bär från regeringsperiod till regeringsperiod. Dessa är demokrati och rättsstaten; jämställdhet och mänskliga rättigheter; yttrandefrihet; en hållbar marknadsekonomi och hållbar användning av naturresurser samt det nordiska välfärdssamhället och en hög utbildningsnivå. Den nordiska samhällsmodellen har ett gott anseende i många utvecklingsländer och det finns efterfrågan på kunnande om modellen.

Det bärande målet för finländsk utvecklingspolitik är att avskaffa den extrema fattigdomen och minska fattigdom och ojämlikhet. Enligt FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna är alla människor födda fria och lika i värde och rättigheter. Det centrala målet för Finlands utvecklingspolitik är att de mänskliga rättigheterna förverkligas. Finland utgår ifrån att det är staterna som bär ansvaret för att de mänskliga rättigheterna förverkligas, och att människors vetskap om och förmåga att främja sina egna rättigheter måste förstärkas. Samtidigt måste man säkerställa att utvecklingssamarbetet inte är diskriminerande och att människorna har möjlighet att delta i beslutsfattande. Detta kallas för det människorättsbaserade förhållningssättet.

I all verksamhet beaktas också barnens rättigheter och rättigheterna för de som har det sämst ställt, i synnerhet rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Finland har kunnande

och möjlighet att stödja personer med funktionsnedsättning och stödbehovet understryks av att de ofta inte omfattas av något annat stöd.

I Finlands utvecklingspolitik beaktas klimatförändringen som är en av mänsklighetens största utmaningar och vars negativa effekter äventyrar utvecklingen för många länder. I all verksamhet är målet att hejda klimatförändringen och att stödja anpassningen till och beredskapen för den. Klimatfinansieringen är numera en del av Finlands utvecklingsfinansiering. Också hanteringen av katastrofrisker beaktas i det finländska utvecklingsarbetet.

Utvecklingsländernas egna nationella utvecklingsplaner är utgångspunkten för utvecklingssamarbetet. Finland betonar lokalt ägarskap och ansvar. Nödvändiga förutsättningar för att lyckas är att partnerländerna förbinder sig till de uppställda målen samt att bägge parter är redovisningskyldiga och agerar öppet. Vid planeringen av stödet beaktas också alltid varje lands särskilda förhållanden och behov. I all verksamhet som Finland finansierar och genomför ska målet vara att stärka utvecklingsländernas egen utvecklingsförmåga, i stället för att mycket långvarigt stöd riktas till utvecklingsländer för genomförande av någon verksamhet för regeringens eller myndigheternas del.

Finland satsar på sådant utvecklingssamarbete där finländskt kunnande och finansiering har en särskild betydelse och det finns ett särskilt behov av det. Finlands utvecklingspolitik bedrivs i samarbete med EU och andra internationella aktörer så att överlappning undviks och den kompletterande effekten och genomslagskraften maximeras. Besluten inom olika sektorer fattas enligt samma riktlinjer och konsekvent, med medvetenhet om deras inverkan på utvecklingsländerna. Därmed kan åtgärderna inom ett politikområde stödja resultaten inom andra områden.

Finlands mål är att öka anslagen för utvecklingssamarbete då ekonomin stärks. På lång sikt är målet att höja utvecklingsfinansieringen till FN:s mål på 0,7 procent av bruttonationalinkomsten. Andelen finansiering till de minst utvecklade länderna kvarstår på en nivå över de internationella rekommendationerna, 0,2 procent av bruttonationalinkomsten, också under denna regeringsperiod. Nästan alla Finlands bilaterala partnerländer finns bland de minst utvecklade länderna.

Under de närmaste åren blir Finland tvunget att genomföra utvecklingssamarbetet men mindre anslag och personalresurser än tidigare. Därför effektiveras verksamheten och resurserna riktas ännu noggrannare än tidigare till stöd för de uppställda målen och genom en noggrann prioritering av finansieringsobjekten. Nya partnerskap och samarbetsformer söks bland annat bland företag, institutioner för forskning och utbildning samt med civilsamhället.

Verksamheten planeras utifrån större helheter, så att det administrativa arbetets relativa andel minskar. Med små insatser kan man ibland få betydande utvecklingseffekter, som innebär att också grundligt övervägda mindre stödåtgärder fortfarande behövs. Den kan till exempel vara stöd och rådgivning till fredsprojekt eller för stärkande av demokrati och samhällets funktionsförmåga samt experttjänster av finländska statliga inrättningar eller institutioner för forskning och utbildning i avsikt att stärka ett visst kunskapskapital i ett utvecklingsland.

Finlands utvecklingspolitik ska ge resultat och ha positiva effekter också på lång sikt. Rapporteringen om resultaten effektiveras, varmed man vid beslutsfattandet kan stödja sig på ännu bättre information än tidigare om uppnådda resultat och eventuella problem. Finland agerar öppet i sin utvecklingspolitik.

De grundläggande utgångspunkterna och värderingarna för finländsk utvecklingspolitik gäller samtliga finländska utvecklingsaktörer.

4.2 Prioritetsområden som styr arbetet

Finland arbetar för att, under denna regeringsperiod, ska:

- kvinnors och flickors ställning och rättigheter ha stärkts
- utvecklingsländernas egen ekonomi ha ökat arbetstillfällena, näringsgrenarna och välfärden
- demokratin och samhällets funktionsförmåga ha stärkts
- matsäkerheten samt tillgången på vatten och energi ha förbättrats, och naturresurserna användas mer hållbart.

Alla fyra prioritetsområden stärker och stöder varandra.

I **Kvinnors och flickors ställning och rättigheter har stärkts**

Detta stöder särskilt FN:s globala mål nr. 5 att uppnå jämställdhet och stärka alla kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter.

Varför är det viktigt? Kvinnors och flickors rättigheter är en normal sak för finländare, men i utvecklingsländerna är ojämställdheten mellan kvinnor och män ett av de allra största problemen. Erfarenheter visar att kvinnors och flickors rättigheter, ställning och möjligheter att delta förbättrar hela samhället och främjar uppnåendet av övriga utvecklingsmål. Finland har trovärdighet och kompetens för att främja jämställdhet på internationell nivå.

Vad eftersträvas? Finland arbetar för att

- kvinnor och flickor ska ha bättre utbildning och yrkesskicklighet,
- kvinnor och flickor oftare kan använda basservice av god kvalitet,
- kvinnors och flickors inflytande på det politiska beslutsfattandet och deltagande i den ekonomiska verksamheten ökar och
- rätten för fler kvinnor och flickor att fatta beslut som gäller dem själva förverkligas, och våld och utnyttjande minskar.

Hur främjas detta? Finland främjar förverkligandet av målen genom att stödja sådana aktörers verksamhet som direkt inverkar på jämställdheten samt kvinnors och flickors kunnande och möjligheter. Finland främjar ländernas förmåga att respektera, skydda och främja kvinnors och flickors rättigheter inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt avlägsnar de hinder som förhindrar genomförandet av detta. Finland stöder förmågan hos den offentliga förvaltningen i utvecklingsländerna att erbjuda tjänster, exempelvis undervisning och hälso- och sjukvård. Finland stöder den lokala privata sektorn och dess internationella samarbetspartner så att de kan förbättra kvinnors möjligheter att arbeta, vara företagare, äga och delta i näringslivet. Organisationer som stöder kvinnors ställning stöds. Finland påverkar inom EU och på internationell nivå att internationella normer och verksamhetssätt skapar en hållbar grund för förverkligandet av kvinnors och flickors rättigheter.

Finland ser till att jämställdheten beaktas i all utvecklingspolitik. Finland ser till att kvinnors deltagande, skyddet av kvinnor och förverkligandet av deras rättigheter beaktas i konfliktsituationer och lösandet av konflikter i enlighet med internationella överenskommelser och FN-beslut, som till exempel resolution 1325.

II Utvecklingsländernas egen ekonomi har ökat arbetstillfällena, näringsgrenarna och välfärden

Detta stöder särskilt FN:s globala mål nr. 8, 9 och 12. Det främjar en hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning samt människovärdigt arbete för alla, bygger en hållbar infrastruktur samt främjar en hållbar industrialisering och innovationer och säkerställer hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Varför är det viktigt? Utan en hållbar ekonomisk bas kan inte fattigdom och ojämlikhet avskaffas, samhällena har inte inkomster som täcker utgifterna och de utvecklas inte så att de blir självbärande. Arbetslösheten, i synnerhet unga människor utan arbete, är ett av de största problemen. Människovärdiga arbetsplatser och näringar är grundpelare för människornas välfärd och samhällets funktion. En ansvarsfull privat sektor har en nyckelposition, liksom att också de privata finansiella flödena stöder den hållbara utvecklingen. En förutsägbar förvaltning som grundar sig på regler och respekterar de mänskliga rättigheterna är viktig för att möjliggöra företagets och näringsidkarnas verksamhet och investeringar. I många utvecklingsländer är den ekonomiska basen svag eller saknas nästan helt och hållet och då är förutsättningarna för utveckling svåra. Finland har kompetens att främja en resursförnuftig och ansvarstagande företags- och näringsverksamhet.

Vad eftersträvas? Finland arbetar för att

- alla människor, också kvinnor, unga och de allra fattigaste, ska ha tillgång till mer människovärdigt arbete, näringar och utkomst,
- utvecklingsländernas privata sektor och näringsgrenar ska vara mer livskraftiga och mångsidiga,
- reglerna för internationell affärsverksamhet bättre ska stödja förutsättningarna för att företagsverksamheten ska utvecklas och vara ansvarsfull samt att överenskomna standarder iakttas i utvecklingsländerna,
- nytt kunnande om hållbar utveckling, värdekedjor samt teknologi och innovationer utnyttjas bättre än tidigare.

Hur främjas detta? Finland stöder utvecklingsländernas åtgärder för att skapa och stärka sin ekonomiska bas, att utveckla affärsmiljön och förvalta och utnyttja naturresurser ansvarsfullt. Finland stöder lokala myndigheter och företag samt sådana myndigheter, företag och organisationer som samverkar med dem för att utveckla kompetens och verksamhet för att öka investeringar och partnerskap samt för att utnyttja teknologi och innovationer. Finland påverkar som medlem av EU internationella handelsförhandlingar och fäster uppmärksamhet vid att de produkter som är viktiga för utvecklingsländernas utveckling ska komma in på marknaden. Finland påverkar också utformandet av spelregler för beskattning och företagsansvar samt riktlinjer för finansiella institut och andra aktörer. Finland finansierar samarbetet mellan institutioner inom forskning och utbildning, företag, civilsamhället och den offentliga sektorn för att stärka sådan kompetens som behövs och förmedla den till utvecklingsländerna.

III Demokratin och samhällets funktionsförmåga har stärkts

Detta stöder särskilt FN:s globala mål nr. 16 och 17. Detta främjar fredliga samhällen, säkerställer tillgången till rättssystem för alla, bygger effektiva, ansvarsfulla och inkluderande institutioner på alla nivåer, förbättrar utvecklingsländernas förmåga att samla in skatter och andra inkomster.

Varför är det viktigt? Demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna samt en öppen och fungerande förvaltning, förmåga att bära upp skatt och erbjuda offentliga tjänster, ett bra rättssystem, oberoende media och ett fritt civilsamhälle är förutsättningar för utveckling och fred. Finland har mycket att ge inom alla dessa områden, liksom i fråga om utbildning, som är en central grund för utvecklingen. För att skapa välfärd är den ekonomiska tillväxten i utvecklingsländerna inte det enda som behövs, om inte hela samhället får ta del av den positiva utvecklingen. Den fungerande nordiska samhällsmodellen erbjuder ett bra exempel också på detta.

Vad eftersträvas? Finland arbetar för att

- politiska institutioner ska fungera mer demokratiskt och medborgarnas möjligheter att på ett jämlikt sätt påverka det politiska beslutsfattandet ska bli bättre,
- förvaltningen och rättsväsendet ska producera bättre tjänster, inklusive utbildningstjänster, och att människorna ska ha bättre tillgång till dem än tidigare,
- beskattningen ska fungera bättre för att finansiera offentliga tjänster och
- civilsamhällets verksamhetsförutsättningar och yttrandefriheten ska stärkas.

Hur främjas detta? Finland stöder utvecklingen av utvecklingsländernas offentliga och politiska institutioner bilateralt, genom EU, samt via internationella och regionala aktörer eller kommuner. Finland påverkar genom utvecklingsprogram och politisk påverkan så att demokrati, de mänskliga rättigheterna, god förvaltning, media och verksamhetsförutsättningarna för civilsamhället stärks och på bekämpningen av korruption. Finland satsar på främjandet av fredliga lösningar och nationell dialog, förstärkandet av rättsstaten samt utvecklandet av ett fungerande samhälle och god förvaltning.

Utbildning stöds, eftersom en utbildad befolkning möjliggör framgång inom alla andra utvecklingsmål. Utvecklingsländernas grundläggande utbildning och högskoleutbildning förbättras. Möjligheterna att öka stödet till yrkesutbildning undersöks, eftersom den ofta är i en nyckelposition när det gäller ungas delaktighet och utvecklingen av ländernas ekonomi.

Finland ökar sina ansträngningar i fråga om utvecklingen av den ekonomiska förvaltningen och beskattningsförmågan samt sitt deltagande i det världsomfattande arbetet för att utveckla globala skatteregler. Syftet med detta är att avskaffa internationell skatteflykt och illegala finansiella flöden samt att öka företagens samhällsansvar. Finland stöder förstärkandet av civilsamhället och agerar i samarbete med det finländska civilsamhället.

IV Matsäkerheten samt tillgången till vatten och energi har förbättrats och naturresurserna används mer hållbart

Detta stöder särskilt FN:s globala mål nr. 2, 6, 7, 13 och 15. Utrota hunger, uppnå matsäkerhet, förbättra nutritionen och främja hållbart jordbruk, säkerställa tillgång till och hållbart användande av rent vatten samt sanitet för alla, säkerställa tillgång till prisvärd, pålitlig, hållbar och modern energi för alla, utan dröjsmål agera för att bekämpa klimatförändringen och dess inverkan, skydda och återställa ekosystem på land, främja en hållbar användning av dem och stoppa utarmningen av jordmånen och den biologiska mångfalden.

Varför är det viktigt? Människor har rätt att få tillräckligt med mat och vatten. En hållbar användning av de förnybara naturresurserna skapar en grund för matsäkerhet, välfärd, arbete och utkomst. Trots de framsteg som gjorts återstår ännu mycket arbete för att alla ska få tillgång till mat, rent vatten och energi som producerats hållbart, i synnerhet med beaktande av klimatförändringens inverkan.

Vad eftersträvas? Finland arbetar för att

- människors möjligheter att producera eller skaffa mat förbättras,
- antalet människor som har tillgång till vattentjänster av god kvalitet ökar och att allt fler har tillgång till en ordentlig toalett,
- utvecklingsländernas satsningar på hållbara energilösningar ökar, andelen förnybar energi ökar och den fossila energin minskar och
- den hållbara skötseln, användningen, förvaltningen och skyddet av förnybara naturresurser och ekosystem, såsom skogar och vattendrag, ökar.

Hur främjas detta? Finland är ett land med ren teknik och bioekonomi som har spetskompetens i fråga om hur fungerande, miljömässigt hållbara och klimatsmarta lösningar produceras inom dessa målområden. Dessutom har Finland mycket att erbjuda när det gäller bättre hantering av naturresurser och en hållbar användning av skogen. Finland stöder utvecklingsländernas offentliga, privata och samhällliga producenter inom vatten-, mat- och energisektorn för att öka deras kunskaper och förmåga att få investeringar och samarbetspartner samt utnyttja ny och ren teknologi och nytt kunskaper. Finland stöder utvecklingsländernas åtgärder för att förbättra tillgången till mat, vatten och energi, också med beaktande av kvinnors rättigheter. Finland stöder utvecklingen av naturresurshanteringen bilateralt, regionalt och multilateralt. Finland påverkar politiken internationellt och inom EU i frågor som gäller klimat, energi, miljö, jordbruk och företagsansvar och stöder utvecklingsländernas dialog. Finland finansierar samarbetet mellan institutioner för forskning och utbildning, företag, civilsamhället och den offentliga sektorn för att det kunskapsbehov som behövs ska uppträda.

5. Flyktingkapets och den ökade migrationens inverkan på utvecklingspolitiken

Den omfattande flyktingströmmen och migrationen har medfört en ny situation i Europa. Antalet asylsökande som kommit till Finland har också ökat kännbart. Våldsamma konflikter och även brist på framtidsutsikter har lett till en omfattande migration i synnerhet från Syrien, Irak, flera afrikanska länder och Afghanistan. Vissa, i synnerhet afrikanska, länders stora befolkningsökning och klimatförändringen förutspås med tiden ytterligare öka migrationen.

Utvecklingssamarbetet är ett bra sätt att inverka på utvecklingen av samhällena i utvecklingsländerna så att de kan skapa utkomstmöjligheter och fredliga levnadsförhållanden för sina medborgare. De flesta människor överallt i världen vill helst av allt leva ett tryggt liv i sitt eget hemland och

ha tillgång till tillräcklig utkomst där. Säkerställandet av detta mål är ett viktigt mål för Finlands utvecklingspolitik. Förhållandena i ursprungsländerna är i nyckelposition.

Ytterligare stöd riktas till flyktingarnas och asylsökandenas ursprungsländer för att stärka förutsättningarna för fred, de mänskliga rättigheterna och utkomstmöjligheterna, så att människor inte ska behöva lämna sina hemländer och så att de kan återvända. Finland riktar ytterligare stöd också till länder som tagit emot stora mängder flyktingar och till transitländer och stärker därmed deras bärkraft och skyddet av flyktingarna samt förebygger människohandel och människosmuggling. Stödet ges som humanitärt bistånd och genom utvecklingssamarbete. När det gäller de svåraste förhållandena ger Finland stöd via erfarna internationella organisationer eller institut för utvecklingsfinansiering, och på så sätt kan Finland på bästa möjliga sätt försäkra sig om att hjälpen når fram.

Målområdena är i synnerhet de länder som främst drabbas av konsekvenserna av situationen i Syrien och Irak och områdena i Mellanöstern, de länder som direkt lider av det oroliga området Afrikas horn och länder som härbärgerar stora mängder flyktingar, till exempel Somalia, Kenya och Etiopien. Också Afghanistan stöds fortsättningsvis, även med tanke på flyktingströmmarna. I dessa länder, och i många andra, stöder Finland det värdefulla arbete som utförs av andra finländska utvecklingsaktörer, exempelvis frivilligorganisationer.

Finlands stöd till flyktingar, transitområden och ursprungsländer kanaliseras i betydande mån också via EU. Genom EU:s beslutsfattande främjar Finland en gemensam, välplanerad och samordnad verksamhet. Finland driver gemensamma lösningar för flyktingsituationen och strävar efter att påverka de grundläggande orsakerna till flyktingskap.

I internationella organisationer och forum arbetar Finland för att stödet till ursprungs- och transitländer ska ökas, samordningen av stödet ska effektiveras och att flyktingars, asylsökandes och migranternas rättigheter ska skyddas och att de ska behandlas rättvist. Finland deltar i att utveckla förfaringsätt för att lösa olika problem, bland annat för att underlätta asylprocessen för barn.

Finland anser att situationen i ursprungsländerna måste lösas på ett övergripande sätt också med andra metoder än utvecklingssamarbete. De mänskliga rättigheterna och stabiliteten i länderna påverkas genom utrikes- och säkerhetspolitik, till exempel genom politisk dialog eller krishantering. Till den ekonomiska utvecklingen och uppkomsten av arbetstillfällen kan man medverka via EU:s handelspolitik, till exempel genom att bättre beakta de exportprodukter som är viktiga för utvecklingsländerna. En stark klimatpolitik i Finland och i EU minskar också på lång sikt den migration som sker på grund av förändringar i klimatet. Agenda 2030 ingriper som helhet i orsakerna till flyktingskap.

Migrationen är inget nytt fenomen och människors rörlighet under kontrollerade former är naturligt. Orsakerna till att 230 miljoner människor har lämnat sina hemländer är mångfasetterade. En kontrollerad migration för arbete eller studier kan vara till nytta för utvecklingen i det mottagande landet bland annat genom att befolkningen föryngras och tillgången till arbetskraft ökar, men också för ursprungslandet i och med att kunskapskapitalet och den ekonomiska verksamheten ökar. Också i utvecklingssamarbetet drar man allt mer nytta av kontakterna till och kunskaperna hos de personer som har flyttat från utvecklingsländer och bor i Finland.

6. Humanitärt bistånd till nödställda

Den primära målsättningen för humanitärt bistånd är att rädda människoliv, lindra mänskligt lidande och upprätthålla människovärdet under kriser. Genom stödet lindras exempelvis den nöd som väpnade konflikter eller naturkatastrofer orsakar genom tillhandahållande av bland annat mat, vatten, skydd och första hjälpen.

Behovet av humanitärt bistånd kan vara kortvarigt och begränsat, till exempel vid översvämningar. Genom beredskap och med hjälp av långsiktigt utvecklingssamarbete kan man också minska omfattningen av förödelsen och spara människoliv. Allt fler humanitära kriser förlängs och orsakerna till dem är komplicerade. Humanitärt bistånd kan behövas under många, till och med tiotals, år om människorna inte kan återgå till ett normalt liv. I det humanitära biståndet ingår också ordnande av skolgång och utveckling av arbetsmöjligheterna.

Behovet av humanitärt bistånd har mångdubblats under de senaste åren. I världen pågår många allvarliga konflikter. Naturkatastroferna har ökat bland annat i och med att klimatförändringen har framskridit. I synnerhet konflikterna i Mellanöstern och Afrika har ökat den mänskliga nöden och klyftan mellan behov och tillgängliga resurser har ökat. Det internationella finansieringsunderskottet för humanitärt bistånd uppgår årligen till miljarder euro. Samtidigt har verksamhetsmiljön blivit svårare och farligare också för biståndsorganisationerna och deras arbetstagare. Det finns fler aktörer än tidigare. Utvecklingssamarbete behövs ofta redan i början av krisen, också för att stärka krislandets eller krisområdets egen bärkraft.

Finland avsätter också i fortsättningen en ansevärd del av det egentliga anslaget för utvecklingssamarbete till humanitärt bistånd och riktar utifrån tillförlitliga lägesbedömningar hjälpen dit behovet och nöden är som störst. Finland kanaliserar biståndet till de behövande via FN-organen, exempelvis flyktingorganisationen UNHCR, internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen och finländska biståndsorganisationer. Tyngdpunkten för Finlands bistånd finns i de fattigaste länderna och i att hjälpa dem som allra mest behöver hjälp.

Finland anser att det är viktigt att det humanitära biståndet förnyas. FN ska också i fortsättningen ha en ledande roll när det gäller att samordna det humanitära biståndet. Den humanitära verksamhetens värdegrund och oberoende och den humanitära rättens ställning ska stärkas. Biståndet ska verkställas mer framgångsrikt och effektivt än tidigare. Finland agerar för att humanitärt bistånd, fredsmedling, återuppbyggnad och utvecklingssamarbete ska stödja och komplettera varandra. Samhällets förmåga att bättre bereda sig på naturkatastrofer och klara kriser ska stärkas genom att dessa målsättningar görs till en väsentlig del av utvecklingssamarbetet.

7. Finlands utvecklingspolitiska påverkan stärks

Finland främjar sina utvecklingspolitiska mål på ett mer målinriktat sätt än tidigare både med sina bilaterala och multilaterala partner. Redskapen för detta är i synnerhet påverkansarbetet och utvecklingsfinansieringen och ofta en kombination av dessa. Finlands påverkansarbete planeras och resultaten utvärderas årligen.

Inom Europeiska unionen påverkar Finland de utvecklingspolitiska besluten och förespråkar att effekterna på utvecklingsländerna i större utsträckning ska beaktas i EU:s verksamhet. EU-beslut i anknytning exempelvis till beskattning, handel eller jordbruk och avtal eller beslut av organisationer har betydande direkta eller indirekta konsekvenser för utvecklingsländerna.

Internationella organisationer och finansieringsinstitut har ansenliga resurser för att stöda utvecklingsländerna. Finland påverkar bland annat genom deras styrelser för att de ska agera i enlighet med Finlands utvecklingspolitiska mål och så att resultat uppnås.

I det bilaterala samarbetet kan Finland påverka både utvecklingsländernas verksamhet och andra biståndsgivare. Finland strävar till exempel efter att övertyga partnerländerna om behovet av en sådan lagstiftning genom vilken ländernas olika problem kan åtgärdas. Påverkansarbetet sker under bilaterala möten, via EU, i arbetsgrupper med företrädare för givarländernas och mottagandelandens regeringar och i ledningsgrupperna för de projekt som Finland stöder. Målsättningarna för enskilda länder och projekt bestäms i samband med planeringen av projekten och i landsprogrammen.

Utvecklingsfrågorna är en del av utrikes- och säkerhetspolitiken och de har beröringspunkter med Finlands externa ekonomiska relationer. Gränsdragningen mellan politikområdena är inte alltid lätt eller ens möjlig. Det finns utvecklingsaspekter i Finlands FN-politik och människorätts-, handels- och klimatpolitik. I krissituationer kan användandet av medel för utvecklingssamarbete vara ett viktigt sätt att delta i det internationella samfundets ansträngningar för att finna lösningar. De allra fattigaste länderna kan inte alltid påverka de internationella beslut som gäller dem. Finland kan för sin del påverka så att utvecklingsländernas behov beaktas.

8. Finland stärker de internationella aktörernas arbete

Europeiska unionen, Förenta nationerna, industriländernas organisation för ekonomiskt samarbete och utveckling OECD, utvecklingsbankerna och andra internationella organisationer skapar gemensamma principer och metoder för utvecklingspolitiken samt för kvaliteten på utvecklingssamarbetet. De ger utvecklingsländerna omfattande lån eller bidrag, mångsidig politisk rådgivning och experthjälp, även med Finlands stöd.

Finlands ekonomiska insats koncentreras i det nuvarande ekonomiska läget i synnerhet till de aktörer som bäst främjar tyngdpunkterna inom Finlands utvecklingspolitik. För de viktigaste institutionerna görs påverkansstrategier, vars resultat årligen följs upp. Det är viktigt för Finland att de spelregler som man kommit överens om tillsammans tas i bruk fullt ut.

Europeiska unionen

Det sammanlagda biståndet från EU-medlemsstaterna och kommissionen är över hälften av världens officiella utvecklingsfinansiering. EU har utvecklingssamarbete med cirka 160 länder, regioner och organisationer runt om i världen, även i de mest bräckliga länderna. De beslut som fattas inom EU har avsevärda effekter på den hållbara utvecklingen. EU är en central internationell påverkare i fråga om utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete. Målet för EU:s utvecklingspolitik är att minska fattigdomen och främja mänskliga rättigheter, demokrati och god förvaltning.

Finland påverkar aktivt för att främja genomförandet av sina utvecklingspolitiska mål via EU:s verksamhet. Som medlemsstat i EU påverkar Finland framtidens internationella utvecklingspolitik och deltar i styrningen av EU:s utvecklingssamarbete runt om i världen.

Finland driver aktivt ett förnyande och en effektivisering av EU:s utvecklingspolitik för att en hållbar utveckling ska kunna uppnås. EU förnyar också sitt samarbete med den viktigaste gruppen av utvecklingsländer, staterna i Afrika, Karibien och Stillahavsregionen. EU:s invandrings- och flyktingpolitik kommer också att vara viktig med tanke på utvecklingspolitiken. Det är viktigt att jämställdhet främjas som en del av EU:s yttre externa relationer i enlighet med EU:s nya verksamhetsplan för jämställdhet.

För Finland är EU samtidigt en central kanal för att påverka internationella frågor om klimat, miljö, handel, beskattning, investeringar och ekonomi genom att de beslut som fattas och avtal som ingås också förbättrar förhållandena i fattiga länder. Därför framhåller Finland de utvecklingspolitiska målen också i arbetet inom andra områden i EU.

FN och andra multilaterala partner

De multilaterala organisationernas och aktörernas utvecklingspolitiska arbete är omfattande och styrs av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Tyngdpunkterna inom Finlands utvecklingspolitik styr Finlands verksamhet inom det multilaterala systemet, oberoende av om det gäller finansiering eller påverkansarbete. Följande aktörer är Finlands huvudpartner vid främjandet av regeringens prioriteringar.

De FN-organisationer som främjar **kvinnors och flickors rättigheter och ställning** är i första hand FN:s jämställdhetsorganisation UN Women, FN:s befolkningsfond UNFPA och FN:s barnfond UNICEF. Finland vill på ett betydelsefullt sätt påverka i dessa organisationer och de är samtidigt prioriterade organisationer för Finlands ekonomiska stöd.

UN Women arbetar världsomfattande för att stärka kvinnors och flickors rättigheter och ställning och för jämställdhet. UNFPA är en central aktör när det gäller befolkningsutveckling och frågor som gäller kvinnors och flickors rättigheter i fråga om till exempel sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, familjeplanering och förebyggande av mödra- och barnadödlighet. Befolkningsfondens verksamhetsfält är svårt i många länder och behovet av Finlands stöd är därför stort.

UNICEF har redan i årtionden utfört ett resultatrikt arbete för att främja barns ställning och rättigheter globalt.

Dessutom fortsätter Finland sitt samarbete med Världshälsoorganisationen WHO:s och FN:s samlade program mot hiv/aids UNAIDS samt med FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur UNESCO.

I fråga om stöd till **näringslivet i utvecklingsländerna** är Finlands viktigaste partner utvecklingsbankerna och vissa av FN:s och Världshandelsorganisationen WTO:s handels- och utvecklingsorganisationer och program (FN:s konferens om handel och utveckling UNCTAD, Internationella handelscentret ITC, Fonden för tekniskt bistånd EIF som finns i anslutning till WTO). Dessutom fortsätter Finland sitt samarbete med den Internationella arbetsorganisationen, ILO.

Finlands internationella samarbetspartner i anknytning till prioritetområdet för **samhällets funktionsförmåga och demokrati** är bland andra FN:s utvecklingsprogram UNDP, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling OECD, samarbetsorganisationen för Afrikas skatteförvaltningar ATAF och den internationella organisationen för demokrati IDEA. Finland fortsätter samarbetet också med grupperingen för bräckliga stater g7+.

I fråga om **vatten, mattrygghet och energi samt hanteringen av klimatförändringen och naturresurserna** är Finlands viktigaste partner Globala miljöfonden GEF, Gröna klimatfonden GCF, Internationella jordbruksutvecklingsfonden IFAD och FN:s livsmedelsprogram WFP. Dessutom fortsätter Finland samarbetet med FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO och FN:s miljöprogram UNEP samt stöder genomförandet av internationella miljöavtal i utvecklingsländerna.

Till exempel FN:s utvecklingsprogram UNDP och utvecklingsbankerna är mångsidiga partner för Finland inom flera olika prioritetområden. I flera bräckliga partnerstater förvaltar de Finlands och andra biståndsgivares samarbete och finansiering. Andra övergripande partnerorganisationer till Finland är FN:s flyktingkommissariat UNHCR och FN:s partnerskap för personer med funktionsnedsättning UNPRPD.

Världsbanken samt de Afrikanska, Asiatiska och Latinamerikanska utvecklingsbankerna är ledande aktörer i fråga om stöd för en stabil makroekonomi och infrastruktur. Finland styr sin egen utvecklingsfinansiering främst via Världsbanken och Afrikanska utvecklingsbanken. Samtidigt påverkar Finland utvecklingsbankernas prioritetområden och metoder. I samarbete med dem och Nordiska utvecklingsfonden bygger Finland infrastruktur, utvecklar förvaltningen och verksamhetsförutsättningarna för den privata sektorn samt deltar i bekämpningen av klimatförändringen och i projekt som främjar anpassningen till den. Stöd till en ökning av utvecklingsländernas egna finansiella flöden och i synnerhet ökningen av skatteintäkter är en allt mer central del av utvecklingsbankernas arbete. De för samman offentliga och privata pengar så att man med hjälp av offentlig finansiering kan få ut effekter som kännbart överstiger pengarnas nominella värde.

9. Finlands samarbete med partnerländerna ger resultat

Det finns starka grunder för Finlands internationella utvecklingssamarbete till stöd för partnerländerna. Länderna har i första hand valts med beaktande av följande synpunkter:

Behovet av stödet från Finland är stort och landet kan inte utvecklas på ett tillräckligt sätt utan stöd utifrån. Målet är att inledningsvis göra så att landet blir funktionsdugligt eller att stärka dess funktionsförmåga.

De nationella utvecklingssträvandena i de länder som stöds är, också under svåra förhållanden, i linje med Finlands egna värderingar och målsättningar.

Finlands kunskande och styrkor kan utnyttjas och det är möjligt att rikta stödet i synnerhet till de fyra prioriterade områdena inom Finlands utvecklingspolitik.

Nästan alla Finlands partnerländer för utvecklingssamarbete hör till de minst utvecklade länderna. Många av dem är så kallade bräckliga stater, det vill säga länder som har varit instabila eller lider risk att bli instabila, och där behovet av hjälp är allra störst. Många av Finlands partnerländer kommer att behöva hjälp utifrån ännu en lång tid framöver.

I en del av Finlands partnerländer har man dock nått framsteg och länderna har blivit, eller håller på att bli, medelinkomstländer. Då kan stödbeloppet gradvis sänkas och koncentreras till exempel till erbjudande av något viktigt specialkunnande. Samtidigt är det möjligt att öka samarbetet inom handel, investeringar samt forskning och innovation samt relationer också inom andra områden.

Utvecklingssamarbetet sker i den reella världen. De valda partnerländerna och -områdena eller stödets innehåll ändras om förhållandena kräver det eller om det krävs för att nå resultat. I det landsprogram som utarbetas för varje partnerland planeras verksamheten mer detaljerat och man drar upp riktlinjer i fråga om vilka prioriteringar som betonas i samarbetet med landet i fråga. Landsprogrammen uppdateras och resultaten rapporteras årligen.

Utöver det bilaterala arbetet stöder Finland sina partnerländer och andra länder globalt genom att agera genom FN-systemet, utvecklingsbankerna, Europeiska unionen och lokala organisationer. Finländska icke-statliga organisationer, företag, högskolor, statliga inrättningar och kommuner genomför omfattande projekt i olika länder med stöd av medlen för utvecklingssamarbete. I partnerländerna strävar Finland till en praktisk samordning och komplettering mellan de olika aktörerna. Detta gäller både EU-åtgärder, internationella organisationer och finländska aktörer.

I enlighet med Agenda 2030 som godkänts av FN:s medlemsländer främjas målen för utvecklingspolitiken också som en del av all annan verksamhet tillammans med utvecklingsländerna, i externa relationer, handelsekonomiska relationer och stöd till företagsverksamhet. Finland kan också på ett betydande sätt främja utvecklingen genom väl genomtänkta EU-handelspolitiska åtgärder.

Finlands bilaterala samarbete med partnerländer

ETIOPIEN

Finland ökar stödet till Etiopien, eftersom behovet av stöd i Afrikas näst folkrikaste land är stort, landet visar samarbetsvilja och dess utveckling är viktig för framtiden i hela Afrikas horn, också med tanke på flyktingsituationen. Stöd ges till vattenförsörjning, undervisning och den privata sektorn på landsbygden så att arbetstillfällen kan skapas.

SOMALIA

Finland ökar stödet till det bräckliga Somalia så att stabiliteten och välfärden i landet kan öka och internationell terrorism bättre kan förebyggas. Stödet till hälso- och sjukvård för kvinnor och barn fortsätter och nya områden som främjar stabilitet och utveckling identifieras.

KENYA

Stödet till Kenya fortsätter. Kenya är Östafrikas ekonomiska och politiska centrum, men extremiströrelser och flyktingsituationen medför problem för landet. Stöd till samhället ökar stabiliteten. Finland stärker en god förvaltning, kvinnornas ställning och tillgången till vatten. Samtidigt görs kontakterna mångsidigare.

TANZANIA

Stödet till Tanzania fortsätter eftersom det är ett av världens fattigaste länder och landet håller på att inleda nödvändiga reformer. Utvecklingen påskyndas genom att den ekonomiska basen stärks och det skapas arbetstillfällen inom innovations- och skogssektorerna samt genom att man utvecklar den offentliga ekonomiförvaltningen och beskattningsförmågan.

ZAMBIA

Utvecklingen i Zambia går snabbt framåt. Finland kan utnyttja sina långvariga kontakter för att säkerställa utvecklingen och samtidigt stegvis övergå till andra mer mångsidiga samarbetsformer inom olika branscher. I utvecklingssamarbetet betonas speciellt en starkare företagssektor så att arbetstillfällen skapas.

MOÇAMBIQUE

Moçambique stöds eftersom det fortsättningsvis är ett av världens fattigaste länder med spänningar efter inbördeskriget. Prioriteringarna är utbildning som stärker hela samhället, med beaktande av flickornas situation, samt stöd för landets förmåga att planera sin makroekonomi med beaktande av de inkomster som i sinom tid fås från naturresurserna.

AFGHANISTAN

Finland stöder Afghanistan så att landets utveckling stegvis ska kunna fortgå i en positiv riktning och landet inte på nytt drivs in i kaos, vilket skulle vara mot Finlands intressen. I synnerhet stöds kvinnors och flickors ställning, utbildning och förvaltning samt olika näringar för att en ekonomisk bas ska kunna skapas i landet.

NEPAL

Finland stöder Nepal eftersom det är ett av de minst utvecklade länderna och för att landet har utvecklats från en enväldig monarki, via inbördeskrig, till en stabilare demokratisk förbundsstat. I Nepal förbättras tillgången till vatten, kvaliteten på utbildningen och förverkligandet av kvinnors rättigheter.

MYANMAR/BURMA

Myanmar är en ganska ny partner. Stödet till landet ökas så att utvecklingen mot demokrati efter den långa militärdiktaturen stärks. Samtidigt skapas grunden för ett mångsidigt, även ekonomiskt, samarbete. Finland stöder Myanmars nationella försoningsprocess, förvaltning av naturresurserna och utbildning.

FINLAND STÖDER OCKSÅ DESSA LÄNDER OCH OMRÅDEN

UKRAINA

Finland stöder Ukraina eftersom konflikten utgör ett säkerhetshot i Europa och Ukraina behöver hjälp med de strukturella reformerna i och återuppbyggnaden av sitt samhälle. Finland stöder bland annat reformerna av grundlagen och lagstiftningen.

MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA

Finland ökar sitt stöd till det område där instabiliteten och flyktingsituationen utgör stora problem. Finland strävar efter att skapa stabilitet och utveckling, stödja fredsmedlingen och utvecklingen av demokratin, lindra mänsklig nöd, stärka ländernas och lokalsamhällenas bärkraft vid flyktingkriser samt att stödja den allmänna samhällsutvecklingen. Genom samarbete kan även extremistströrelsernas lockelse minskas.

PALESTINSKA OMRÅDET

Finland stöder den palestinska myndighetens funktionsförmåga för att upprätthålla målsättningen att skapa en palestinsk stat och uppnå fred. Rättigheterna för kvinnor, flickor och personer i utsatt situation stärks. Stödet riktas till undervisningsområdet och förvaltningen av landet.

CENTRALASIEN

Finland stöder också Centralasiens fattigaste länder Kirgizistan och Tadzjikistan. Genom Finlands stöd stärks de mänskliga rättigheterna, rättsstatsutvecklingen och affärsmiljön, förvaltningen av vattenresurserna och beredskapen för klimatförändringar. r.

ERITREA

Finland inför ett stöd i liten omfattning till Eritrea, eftersom Finland verkar ha möjligheten att främja att landet gradvis öppnar sig. Detta skapar förutsättningar för utveckling och för stabilitet i Afrikas horn. Finlands stöd riktas tills vidare till utveckling av högskolorna.

VIETNAM

Vietnam har redan blivit så rikt att det räknas som ett lägre medelinkomstland. För Vietnams del övergår man från traditionellt utvecklingssamarbete till andra stödformer och till ett mångsidigt, även ekonomiskt, samarbete. Finland stöder Vietnam fram till 2018 genom ett innovationspartnerprogram och ett skogsprogram.

Finland stöder det regionala samarbetet i Afrika, så att man också kan påverka lösandet av gränsöverskridande problem mellan staterna. Finland samarbetar med **Afrikanska unionen (AU)** i frågor som gäller fredsmedling och personer med funktionsnedsättning. Partnerprogrammet för energi och miljö (EEP) främjar att förnybara energilösningar med hjälp av den privata sektorn tas i bruk i **Syd- och Östafrika**, skapar nya arbetstillfällen, bromsar klimatförändringen samt främjar kvinnornas ställning. Utöver i Afrikas horn pågår även i **Sahel, Centralafrika och kring Tchadsjön** en omfattande humanitär kris på grund av utbredda extremiströrelser, konflikter, fattigdom och klimatförändring. Befolkningstillväxten är snabb. Finland utreder sina möjligheter att rikta stöd till områdena. Finland stöder också områdena via EU:s migrationsfond. Syftet är att öka stabiliteten, hitta möjligheter till arbete och studier för unga och förebygga radikalisering.

10. Resultatrikt samarbete med finländska partner

Genomförandet av det internationella handlingsprogrammet för hållbar utveckling bygger på aktivt deltagande av samhällets olika aktörer och på starka och mångsidiga partnerskap. Den finländska utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet har goda förutsättningar och god beredskap för detta. Tillsammans når den offentliga sektorn, forsknings- och utbildningsinstitutionerna, företagen och civilsamhället ett bättre resultat.

10.1 Samarbete med den privata sektorn förstärker utvecklingseffekterna

Finland främjar att utvecklingsländernas egen ekonomiska bas förstärks. Detta kräver ansvarstagande företagsverksamhet och att näringsgrenar och arbetstillfällen skapas i utvecklingsländerna. Med hjälp av dem kan utvecklingsländerna i sinom tid själv täcka sina utgifter. Finland stöder utvecklingsländernas möjligheter att få finansiering för investeringar som skapar förutsättningar för en hållbar utveckling och i synnerhet för genomförandet av Finlands prioriteringsområden. Finansieringen förstärker också finländska företags möjligheter att delta i utvecklingssamarbetet med sitt kunnande och arbete.

Samtidigt stöds kommersiellt samarbete som främjar hållbar utveckling genom Team Finlands verksamhet, som fortfarande är under utveckling. Finländska företag uppmanas att erbjuda ekonomiskt lönsamma lösningar som stöder utvecklingen till de snabbt växande marknaderna i utvecklingsländerna. Finländskt kunnande inom ren teknik och bioekonomi kan i betydande omfattning förstärka cirkulär ekonomi i utvecklingsländerna. Detta stöder bromsandet av klimatförändringen och hållbar utveckling genom helt vanlig affärsverksamhet. Informationen om tjänster och olika finansieringsformer som är avsedda för företag förbättras. Uppstartsföretagens kontakter till utvecklingsländerna förstärks. De finländska företagen har också på en mer allmän nivå nytta av att samhällena och affärsmiljön i utvecklingsländerna förstärks genom Finlands utvecklingssamarbete.

Finländska institutioner inom olika branscher kan stärka det lokala kunnandet på ett avgörande sätt inom bland annat naturresurssektorn och i fråga om klimatförändringen.

Regeringen ser de finländska företagen som viktiga partner i utvecklingsarbetet och uppmuntrar företagen att aktivt söka sig till utvecklingsprogram som Finland finansierar. Företagens förmåga att erbjuda sitt kunnande till internationella organisationer, utvecklingsbanker och EU:s upphandlingar och program ska stödjas mer systematiskt än tidigare. Samarbetsmöjligheter kan till exempel uppstå när man erbjuder lösningar för hanteringen av katastrofer och kriser. Insamlingen av information om utvecklingsprojekt som ska inledas och anskaffningar överallt i världen effektivteras genom Team Finlands verksamhet.

Ansvarsfull företagsverksamhet

Det är ett gemensamt intresse att de finländska företagen agerar på ett ansvarsfullt sätt i utvecklingsländerna, till stöd för de mänskliga rättigheterna och hållbar utveckling. Regeringen anser att det är viktigt att företagen deltar i främjandet av den hållbara utvecklingen inom sin egen bransch och beaktar förpliktelserna och god praxis i fråga om samhällsansvaret.

I fråga om den internationella definitionen av företagens samhällsansvar har det gjorts framsteg. Inom FN har man kommit överens om att företagens ansvar för de mänskliga rättigheterna innebär att företagen har ansvar för att respektera de mänskliga rättigheterna, undvika kränkningar av de mänskliga rättigheterna och ingripa i negativa effekter som företagens verksamhet medför. Utvecklingen av finländska företags samhällsansvar fortsätter. En arbetsplan utarbetas och stöd och utbildning erbjuds, i synnerhet till mindre företag. Arbetet fortsätter tillsammans med företag och organisationer. Grunden för arbetet är de goda erfarenheterna från genomförandet av FN:s principer om företag och mänskliga rättigheter.

Också i fortsättningen förutsätter regeringen ansvarsfullhet och öppenhet av statsägda bolag och statliga aktörer, även i fråga om beskattningen, samt en regelbunden rapportering. Principerna och praxis för ansvarsfull ägarstyrning tillämpas systematiskt.

Regeringen förutsätter ansvarsfullhet av samtliga företag som får utvecklingsfinansiering. När beslut fattas om stödet bedöms verksamhetens utvecklingseffekter, man försäkras sig om att det ingår en bedömning som gäller de mänskliga rättigheterna och man kräver rapportering om resultaten. Projekt som särskilt stöder de fattigaste och bräckliga länderna och människorna prioriteras.

Tillgängliga instrument för utvecklingsfinansiering utvecklas

Finländska företags möjligheter att delta i utvecklingsarbete förstärks genom att omfattningen och volymen för instrumenten för utvecklingsfinansiering inom den privata sektorn förbättras.

Satsningen på *Finnfund* ökas avsevärt. Finnfund är en nationell utvecklingsfinansiär och aktör inom utvecklingsarbetet som erbjuder lån och kapitalplacering för sådana investeringar i utvecklingsländer som stöder den ekonomiska och sociala utvecklingen. Finnfund stöder projekt där det finns finländska intressen, till exempel en viktig målsättning för Finland eller ett finländskt företag. Finnfunds verksamhet utvecklas och dess möjligheter till risktagning i projekt som är viktiga med tanke på utveckling förbättras. Finansieringens tyngdpunkt ska ligga på fattiga utvecklingsländer. Finnfund är ett statsägt bolag som styrs av utrikesministeriet som ställer upp målsättningar för verksamhetens utvecklingseffekter. Finnfund rapporterar årligen om hur målen har uppnåtts.

Nya generationens investeringsstöd till utvecklingsländer (Instrumentet för investeringsstöd – Public Sector Investment Facility) tas i bruk. Genom det understöds investeringar i utvecklingsländernas offentliga sektor för att höja utvecklingsländernas kapacitet med hjälp av finländsk teknologi och finländskt kunnande. I investeringsstödet ingår ett lån åt utvecklingslandet med Finnvera som borgensman. Genom den förhållandevis lilla finansieringen mobiliseras annan finansiering för att få till stånd viktiga utvecklingseffekter. Samtidigt främjas det att lösningar och teknologi av hög klass tas i bruk.

Gemensamma utvecklingsprojekt för Finland och aktörer i utvecklingsländerna erbjuds fortsättningsvis såddfinansiering genom *programmet för företagspartnerskap Finnpartnership*, där också stöd för pilot- och demonstrationsprojekt ingår. Programmet sporrar i synnerhet små och medelstora företag till att utveckla företagspartnerskap i utvecklingsländerna.

Det nya innovationsprogrammet för utvecklingsländer (Business with Impact, BEAM), utrikesministeriets och TEKES (utvecklingscentralen för teknologi och innovationer) gemensamma program, vidareutvecklas. BEAM erbjuder finansiering och stöd för utveckling av innovativa och hållbara lösningar för marknaden i utvecklingsländer i samarbete med lokala aktörer. Hälften av finansieringen för programmet kommer från kommersiella källor.

Identifierings- och utvecklingsarbetet i fråga om *nya möjligheter till finansiella placeringar* inleds omedelbart. På detta sätt kan man öka de direkta kapitalplaceringarna och lånefinansieringen i utvecklingsländerna speciellt inom områdena för ren teknik, hållbar vattenförsörjning, energi och matproduktion samt bekämpningen av klimatförändringar.

Team Finland-arbetet utvecklas till stöd för finländska företags verksamhet i utvecklingsländerna bland annat genom tillväxtprogrammen Tillväxtländer och Digital Africa.

När det gäller investeringar som görs till stöd för hållbar utveckling är också privata och institutionella investerare viktiga. Regeringen fortsätter dialogen med finländska aktörer i fråga om möjligheterna att kartlägga lönsamma investeringsmöjligheter också i utvecklingsländerna.

10.2 Det starka partnerskapet med civilsamhället fortsätter

Finlands mål är att stärka utvecklingsländernas civilsamhällen. I Finlands egen utveckling har civilsamhället haft en viktig och oberoende roll. I civilsamhället ingår till exempel föreningar, intresse- och expertorganisationer, religiösa samfund och media.

Ett fritt och mångfasetterat civilsamhälle är en grundpelare för ett demokratiskt och rättvist samhälle, som främjar god förvaltning och politisk ansvarsfullhet, lyfter fram medborgarnas åsikter och fungerar som en förändringskraft och problemlösare. Förutsättningarna för hållbar utveckling, som stabila förhållanden i samhället, fred, yttrandefrihet och fungerande institutioner, bygger på medborgarnas rätt att organisera sig och att påverka samhället och sitt eget liv. I många utvecklingsländer förverkligas inte dessa rättigheter eller så har de försvagats. Ett starkt civilsamhälle är det bästa stödet för utvecklingssträvandena i utvecklingsländerna och det för med sig stabilitet och välstånd för hela samhället också på lång sikt.

Regeringen anser att det är viktigt att det finländska civilsamhället deltar i utvecklingen av civilsamhället i utvecklingsländerna också under tider med mindre ekonomiska resurser. De icke-statliga organisationerna kan också vara aktiva i länder, situationer eller bland befolkningsgrupper

där möjligheterna och verktygen för Finlands offentliga utvecklingssamarbete av olika orsaker inte passar in eller når fram.

Organisationer som får statsunderstöd ska i sin verksamhet beakta Finlands gemensamma utvecklingspolitiska värderingar och utgångspunkter. Det finländska civilsamhället uppmuntras till att verka särskilt i de fattigaste länderna. Företrädarna för civilsamhället uppmuntras att agera i samverkan med de finländska beskickningarna i partnerländerna och med beaktande av den övriga verksamhet som stöds med finländska medel för utvecklingssamarbete. Genom stödet till civilsamhällets arbete i Finlands partnerländer förstärks samtidigt effekterna av hela det finländska utvecklingssamarbetet. I all sin verksamhet förlitar sig organisationerna på sin egen expertis och sina egna nätverk. Organisationerna kan också på ett värdefullt sätt vara de som verkställer program eller projekt i det mellanstatliga utvecklingssamarbetet.

Om organisationen erbjuder delar av den basservice som den offentliga förvaltningen i utvecklingslandet är ansvarig för, uppmuntras organisationen att se till att kunnande överförs. Syftet ska vara att de lokala myndigheterna i framtiden ska kunna bära ansvaret för verksamheten och att människorna kan agera själva för att få sina rättigheter tillgodosedda.

Resurserna för stöd till civilsamhället riktas så att tyngdpunkten ligger i programstödet, som i första hand ges till erfarna organisationers mångåriga program. Genom projektstöd stöds dessutom ett rimligt antal projekt. Stödet till internationella icke-statliga organisationer fortsätter selektivt med syfte att främja Finlands målsättningar, till exempel främjandet av fred och stabilitet, mänskliga rättigheter, målsättningarna inom beskattningen eller reproduktiv hälsa och rättigheter. Stöd beviljas också för arbete med utvecklingsinformation och global fostran i Finland. Via ambassaderna är det möjligt att direkt stödja det lokala civilsamhällets verksamhet.

10.3 Andra centrala aktörer

Vid genomförandet av Finlands utvecklingssamarbete vill regeringen i hög grad stödja sig på kunnandet i det finländska samhället. Samarbete mellan till exempel expertorganisationer inom olika branscher, högskolor, vetenskaps- och forskningssamfund och kommunerna förstärks både i frågor som gäller innehållet i och genomförandet av utvecklingssamarbetet. Aktörerna uppmuntras till internationellt samarbete och till att utnyttja olika slags stödformer som passar både för gemensamma projekt och för enskilda aktörer. Stödformerna för högskolornas deltagande vidareutvecklas. Med tanke på målen för hållbar utveckling kan de aktörer som nämns ovan ha en växande roll när det gäller att föra fram lösningar till mångfasetterade utmaningar inom samhällets alla områden.

10.4 Nya starkare partnerskap

Alla finländska aktörer inom utvecklingssamarbetet uppmuntras till intensivt informationsutbyte och interaktion. Företag, icke-statliga organisationer, kommuner och högskolor stöds och sporras till ett närmare samarbete med varandra. Syftet är att aktörerna bättre ska kunna utnyttja varandras kompletterande styrkor till stöd för hållbar utveckling. Många av de stödformer som beskrivits ovan är öppna för olika typer av finländska aktörer. Informationsspridning om god praxis förbättras. Verksamhetsmodeller som möjliggör ett bättre utnyttjande av aktörernas kunnande, innovationer och lokala nätverk utarbetas. Möjligheten att utveckla finansieringsmodeller som är lämpliga för ändamålet utreds.

11. Tillvägagångssätten förnyas

Sätten för att genomföra utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet förnyas. Verksamheten och antalet anställda anpassas till de tillgängliga anslagen och de målsättningar som ställs upp i denna redogörelse. Tillvägagångssätten ska stödja verksamhetens förutsägbarhet, men också möjliggöra smidiga reaktioner på plötsliga förändringar. Genom att utveckla planeringen av anslagen kan resurserna riktas så att målen nås smidigt och effektivt.

Tillräckliga förutsättningar tryggas så att Finland genom medlen för utvecklingssamarbete kan agera ännu mer effektivt och snabbare än tidigare för att stödja eller delta i fredsmedling och facilitering i anknytning till fredsprocesser, nationella dialogprocesser och i frågor som gäller samhällets funktionsduglighet, såsom rådgivning och stöd som förstärker rättsstaten. Det är frågor om utrikespolitiskt viktiga, men synnerligen krävande och för målländerna känsliga verksamhetsområden med sina egna särdrag. Tillräckliga resurser tryggas för denna verksamhet. För att säkerställa verksamhetsförutsättningarna utreds dessutom de eventuella behoven av förändringar i frågor om normer, arbetsordningar och förfaringssätt och förändringarna genomförs i rask takt.

Utvecklingssamarbetets resultat och effekter förbättras. Det kunskapsbaserade beslutsfattandet och riskhanteringen förstärks ytterligare och sätten att mäta, rapportera och utvärdera resultat och effekter utvecklas. Detta genomförs på ett klart och enkelt sätt med stöd av information om uppnådda resultat som en del av den insamlade informationen och med stöd av elektronisk kommunikation. Informationssystemen utvecklas så att de stöder dessa målsättningar. Uppföljningen av utvecklingseffekterna på lång sikt effektivteras. Vid fördelningen av de allt knappare personalresurserna betonas i första hand de behov som anknyter till uppnåendet av resultat.

Personalens kunnande ska skötas ännu bättre än tidigare. Dialogen med olika samarbetspartner utvecklas för att dela god praxis och öka det ömsesidiga lärandet.

Medborgarna och intressentgrupperna inom utvecklingspolitiken behöver aktuell och begriplig information om utvecklingen i världen, Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbetets resultat. Kommunikation i rätt tid bidrar till den aktuella offentliga debatten med perspektiv som framhåller det internationella ömsesidiga beroendet och Finlands möjligheter att påverka den globala utvecklingen. En öppen och aktiv kommunikation är en del av arbetet för alla som arbetar med utvecklingspolitik. Global fostran och livslångt lärande är viktiga när det gäller att lära sig att ta till sig komplicerade frågor. Genom samarbete mellan myndigheterna och icke-statliga organisationer får de åldersklasser som går i skolan stöd för att utvecklas till ansvarsfulla världsmedborgare.

De politiska beslutsfattarna och aktörerna inom statsförvaltningen måste få information om utvecklingsfrågor för att kunna driva en politik som stöder hållbar utveckling. Därför förstärks dialogen mellan ministerier, politiska aktörer och olika intressentgrupper liksom tillgången till information om utvecklingspolitiken och hållbar utveckling.

12. Genomförandet och uppföljning av redogörelsen

Genomförandet av redogörelsen inleds omedelbart. Samtidigt omarbetas landsprogrammen och påverkansstrategierna med beaktande av redogörelsen och de ändringar som krävs i fråga om normer och förfaringssätt bereds och tas i bruk. De planer eller anvisningar som behövs utarbetas eller uppdateras med noggrant beaktande av vad som är en ändamålsenlig mängd. Tillräcklig planerings- och rapporteringspraxis utarbetas för all verksamhet som finansieras med medel för utvecklingssamarbete.

Regeringen utarbetar i slutet av 2018 en rapport om genomförandet av denna redogörelse och om resultaten inom utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet. Den redogör bland annat för framstegen i fråga om de målsättningar som prioriterats. Helhetsbilden kompletteras av den information som FN med sina medlemsländer samlar in angående framstegen inom ramarna för Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.